

Piotr Żmigrodzki

Polish Academy of Sciences
Great Dictionary of Polish
(Wielki słownik języka polskiego PAN - WSJP)

27th International Congress of Onomastic Sciences

Kraków, 22-27 August, 2021

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

Wielki słownik
języka polskiego

Instytut Polskiej
Języka Akademii
Polskiego Nauk

Introduction

Polish Academy of Science Great Dictionary of Polish (WSJP PAN) is:

- *a general dictionary of the contemporary Polish language (since 1945)*
- *a documentary dictionary (corpus-based)*
- *a descriptive dictionary (not normative one)*
- *an academic dictionary, compiled by a large team of linguists and lexicographers*
- *an electronic dictionary - published on-line, available for free <http://wsjp.pl>*
- *a dictionary under development*

WSJP – academic dictionary

Editor-in-Chief

[Piotr Żmigrodzki](#) (*Institute of Polish Language, PAS*)

Editorial Committee:

Mirosław Bańko (University of Warsaw)

Barbara Batko-Tokarz, Renata Przybylska, Jadwiga Waniakowa (Jagiellonian University)

Jakub Bobrowski, Anna Czelakowska, Katarzyna Węgrzynek (Institute of Polish Language, PAS)

Maciej Grochowski (Nicolaus Copernicus University)

Lexicographic team:

currently – 15 persons

about 80 persons were working on the dictionary between 2006 and 2021

WSJP – academic dictionary

The dictionary draws on the most important achievements of Polish linguistics, e.g.:

- *Grammar of the Contemporary Polish Language (Grzegorzczkowska et.al., ed. 1984)*
- *Grammatical Dictionary of Polish (Zygmunt Saloni et.al.)*
- *Semantics works by Anna Wierzbicka, Maciej Grochowski, Andrzej Bogusławski*
- *Etymological dictionaries of Polish by Andrzej Bańkowski (2000), Wiesław Boryś (2005), other sources and studies*
- *Thematic classification– original conception by Barbara Batko-Tokarz (2019)*
- *Phraseology – papers and books by A. Bogusławski, M. Grochowski, Andrzej Lewicki*
- *Functional lexemes - books by Jadwiga Wajszczuk (2005), M. Grochowski (2014).*

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

Wielki słownik
języka polskiego

PAN JP Instytut Polskiej
Języka Akademii
Polskiego Nauk

WSJP - a documentary dictionary

Source database:

- *National Corpus of Polish (NKJP – <http://nkjp.pl>)*
- *WSJP Corpus (prepared especially for this project)*
- *Internet resources:*
 - *browsed by Monco engine (<http://monco.frazeo.pl>)*
 - *browsed by Google Search etc.*
- *Printed dictionaries published by IPL PAS earlier (e.g. unfinished [Dictionary of colloquial lexemes](#) ed. by Władysław Lubaś, 2000–2014)*

WSJP - a general dictionary

Types of linguistic units included (August 2021):

- *simple „autosemantic” words* – *ca. 75% of the entries*
- *multiverb units (idioms)* – *ca 20 %*
- *„functional” words (conjunctions, prepositions etc.)* – *ca 1,5 %*
- *proper names, abbreviations, acronymes* – *ca 3,5 %*

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

Wielki słownik
języka polskiego

PAN

Institut Polskiej
Języka Akademii
Polskiego Nauk

WSJP - a general dictionary

The scope of information and microstructure:

- *headword form (with variants)*
- *pronunciation (only for the words with unpredictable pronunciation, especially fresh borrowings)*
- *chronology*
- *etymology*
- *description of meaning*
- *thematic classification*
- *hypernyms, synonyms and antonyms of the entry word in the specific meaning*
- *inflection (the full paradigm of the words inflection, its affiliation to a part of speech)*
- *syntactic requirements (especially for verbs)*
- *collocations and full sentence quotations*
- *normative information*
- *notes on usage*
- *idioms and multi-word expressions (links to the separate entries)*

WSJP - a descriptive dictionary

Unlike some general dictionaries of Polish, published earlier (esp. the most famous Witold Doroszewski Dictionary (1958-1969), WSJP is a descriptive dictionary.

It means that the authors do not exclude linguistic realizations considered to be incorrect, or – for any reason – unworthy to be included in the dictionary.

We only go as far as to include the information about the normative unacceptability of the listed facts, based on Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN (Markowski, ed., 2003) and stylistic qualification of the substandard units.

WSJP - dictionary under development

The works started in 2006.

First entries appeared online in early 2009

About 83 000 entries compiled by the end of July 2021

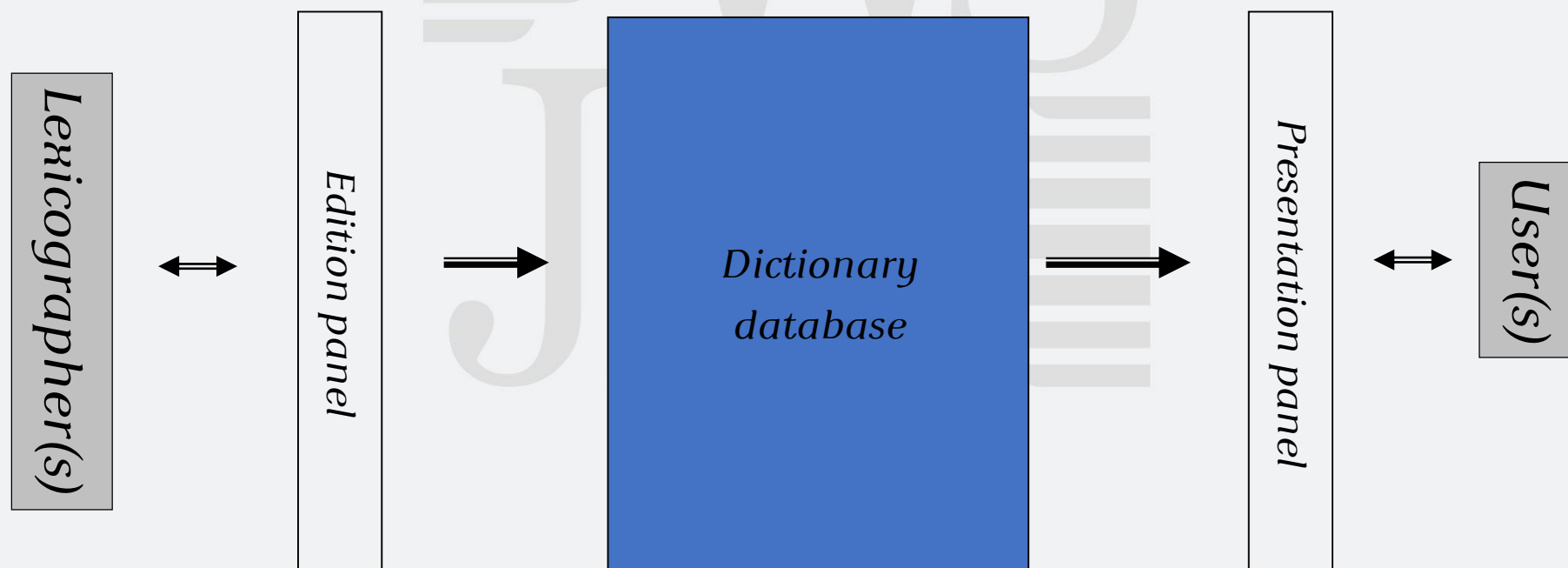
– equivalent of ca 25 volumes of traditional (printed) dictionary

Compilation of WSJP will be continued until the dictionary includes (almost) all Polish words.

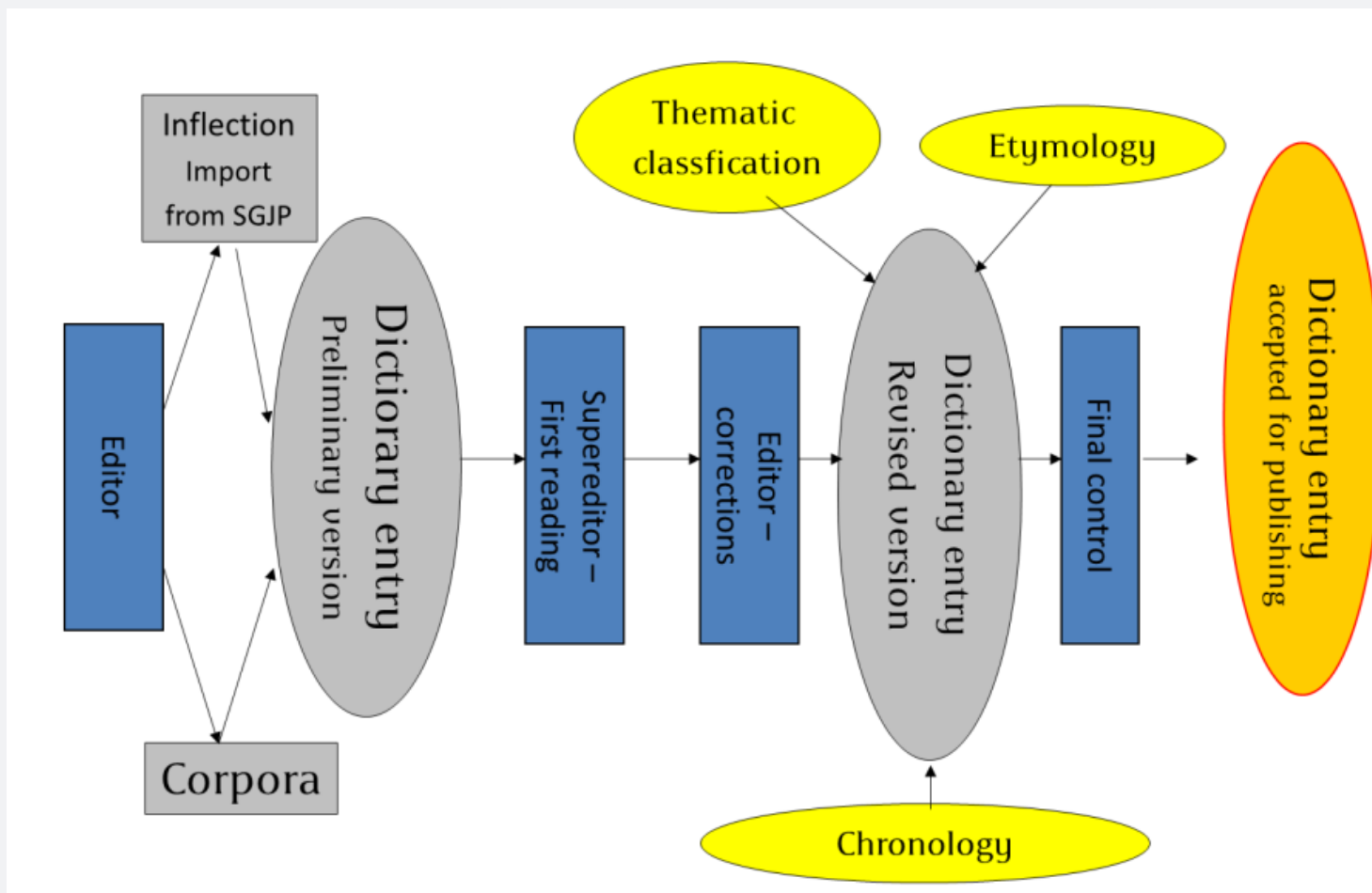
WSJP - electronic online dictionary

WSJP is a „digitally born” dictionary. It is compiled in electronic way on the Internet and published free of charge only in electronic version.

Dictionary structure:

WSJP – the proces of compilation of an entry

WSJP - electronic online dictionary

Dictionary home page: <http://wsjp.pl>

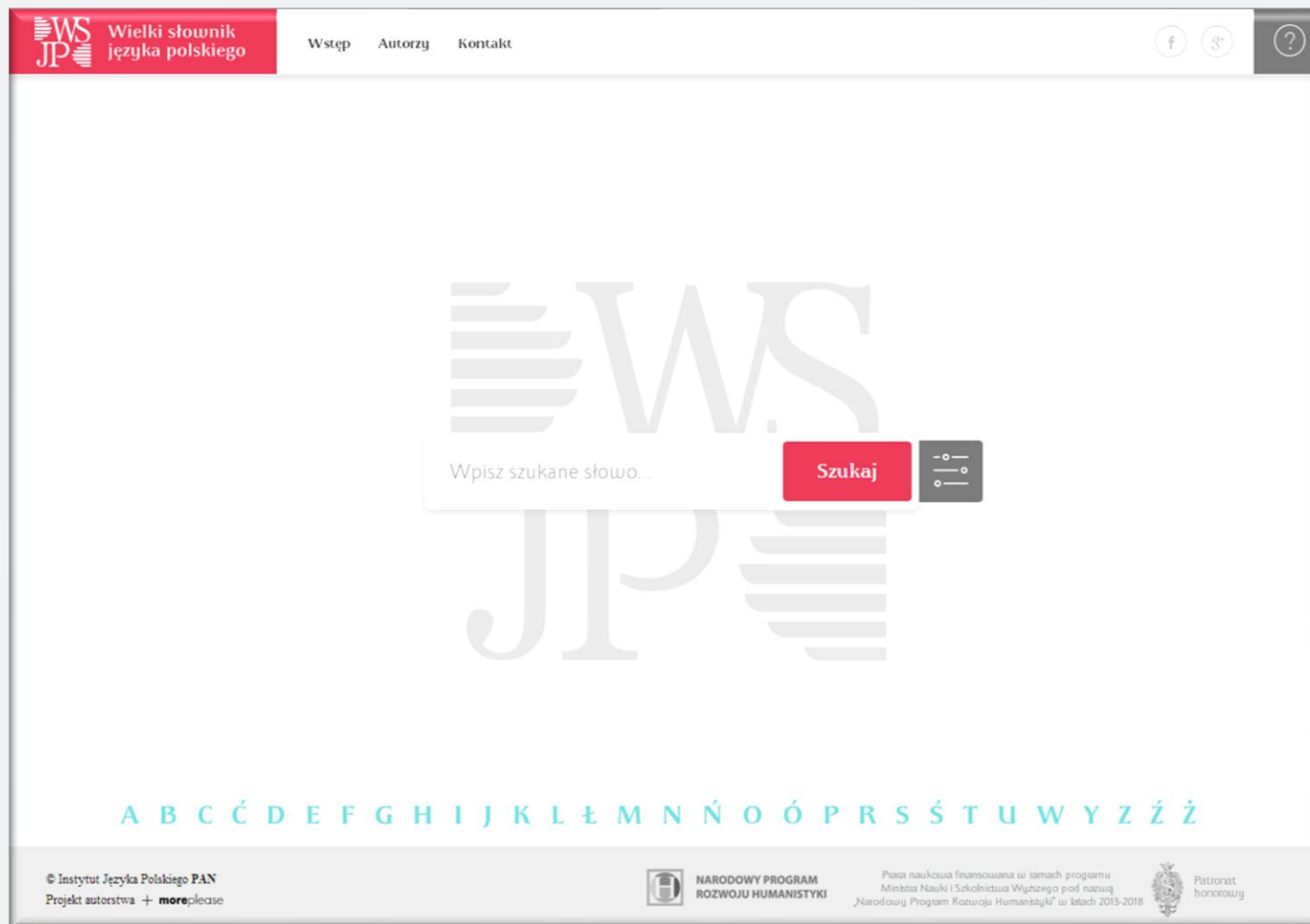
Two ways of data presentation:

- *Bookmark view*
- *Compact view („Show all” view)*

Three ways of searching:

- *alphabetically (entry list browsing)*
- *simple search*
- *advanced search*

WSJP – home page (<http://wsjp.pl>)

The screenshot shows the home page of the 'Wielki słownik języka polskiego' (WSJP). The page features a red header with the logo and navigation links. A large search bar is centered on the page, and a teal alphabet bar is at the bottom. The footer contains copyright information and logos for the National Program for Humanistic Studies and the Ministry of Science and Higher Education.

WSJP Wielki słownik języka polskiego

Wstęp Autorzy Kontakt

f S ?

Wpisz szukane słowo... Szukaj

A B C Ć D E F G H I J K L Ł M N Ń O Ó P R S Ś T U W Y Z Ź Ż

© Instytut Języka Polskiego PAN
Projekt autorstwa + moreplease

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU HUMANISTYKI

Praca naukowa finansowana w ramach programu
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą
„Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2013-2018

Patronat honorowy

Entry list browsing (alphabetically)

The image shows a screenshot of the 'Wielki słownik języka polskiego' (Great Polish Language Dictionary) website. The header includes the logo 'WS JP' and the title 'Wielki słownik języka polskiego'. Navigation links for 'Historia projektu', 'Autorzy', 'Zasady opracowania', and 'Bibliografia' are present, along with social media icons for Facebook and Twitter, and a help icon. A search bar in the center contains the text 'Wpisz szukane słowo...' and a red 'Szukaj' button. A large, faint 'WS JP' watermark is visible in the background. At the bottom, a teal-colored alphabet bar lists letters from 'A' to 'Ż', with 'B' highlighted. Two dropdown menus are shown: one on the left and one on the right, both displaying a list of words starting with 'b': 'baba', 'babcia', 'babony', 'babciowy', 'babczka', 'babi', and 'babiarcz'.

WS JP Wielki słownik języka polskiego

Historia projektu Autorzy Zasady opracowania Bibliografia

Wpisz szukane słowo... Szukaj

^
baba
babcia
babony
babciowy
babczka
babi
babiarcz
v

A AĄ B C Ć D E F

A AĄ B C Ć D E F G H I J K L Ł M N Ń O Ó P R S Ś T U W Y Z Ż

Simple search (string sen 'sleep'; 'dream') and its results

sen

Szukaj

wyniki wyszukiwania

znaleziono: 14 fraz w czasie: 0.09 s.

- sen
- amerykański sen
- Bóg wiara, sen mara
- coś spędza sen z oczu komuś
- coś spędza sen z powiek komuś
- czujny sen
- fabryka snów
- ktoś zasnął snem wiecznym
- ktoś śpi snem nieprzespanym
- ktoś śpi snem sprawiedliwego
- ktoś śpi snem wiecznym
- lekki sen
- płytki sen
- Sen mara, Bóg wiara

Advanced search

- *Various criteria:*

- *Word or word sequence*
- *Entry type*
- *Etymology*
- *Labels*
- *Part of speech*
- *Thematic class*

The screenshot displays the 'Ustawienia zaawansowanego wyszukiwania' (Advanced Search Settings) page. At the top, there is a navigation bar with the logo 'WS JP' and the text 'Wielki słownik języka polskiego'. To the right of the logo are links for 'Historia projektu', 'Autorzy', and 'Zasady opracowania'. A search bar contains the text 'Wpisz szukane słowo...' and a red 'Szukaj' button. Below the navigation bar, the main content area is titled 'Ustawienia zaawansowanego wyszukiwania'. It features a search bar with the text 'Wpisz szukane słowo...' and a red 'Szukaj' button. Below the search bar, there are three main sections for configuring search criteria:

- 1a Wyszukaj hasła (znaczenia) zawierające podany ciąg znaków:**
 - Options: w formie hasłowej, w definicji, w cytacie, w połączeniach
 - Przy porównaniu: nie uwzględniaj znaków przestankowych i nawiasów, uwzględniaj znaki przestankowe i nawiasy
- 1b Wyszukaj hasła (znaczenia) zawierające dowolne formy fleksyjne podanych wyrazów (zwrotów):**
 - Options: w formie hasłowej, w definicji, w cytacie, w połączeniach
- 2 Wyszukiwanie według kwalifikatorów (kwalifikatory):** (Dropdown menu)
- 3 Wyszukaj według przynależności do kategorii tematycznej (Kategoria tematyczna):**
 - Options: [dowolna kategoria], [dowolna podkategoria], [dowolna pozycja]

Bookmark view – entry menu

The screenshot shows the website interface for the 'Wielki słownik języka polskiego'. The header is red with the logo 'WS JP' and the text 'Wielki słownik języka polskiego'. Navigation links 'Wstęp', 'Autorzy', and 'Kontakt' are visible. The main content area displays the word 'sen' in red. Below it, a note says 'Hasło ma wiele znaczeń, wybierz to, które Cię interesuje'. A list of three semantic markers is shown, each on a separate line: '1. odpoczynek', '2. śnienie', and '3. o szczęściu'.

Semantic markers (signposts):

- 1. rest*
- 2. dreaming*
- 3. happiness*

You can choose appropriate meaning and open the subentry

Bookmark view

The screenshot shows the website interface for the word 'sen'. At the top left is the logo 'WS JP' and the text 'Wielki słownik języka polskiego'. Navigation links 'Wstęp', 'Autorzy', and 'Kontakt' are in the top right. The word 'sen' is displayed in large red font. Below it, a subtitle reads 'Hasło ma wiele znaczeń, wybierz to, które Cię interesuje'. A red bar highlights the first meaning: '1. odpoczynek'. The main text describes 'sen' as a natural state of rest. On the right, a 'Definicja' sidebar contains sub-entries: 'Kwalifikacja tematyczna', 'Relacje znaczeniowe', 'Połączenia', and 'Cytaty'. At the bottom, there are four buttons: 'CHRONOLOGIZACJA', 'FRAZEOLIZMY', 'PRZYSŁOWIA', and 'POKAŻ WSZYSTKO'. Social media sharing icons for Facebook (3.9k likes) and Google+ (8+1) are also visible.

First meaning of sen 'sleep' – definition and subentry menu (you can switch and open the bookmarks)

Bookmark view

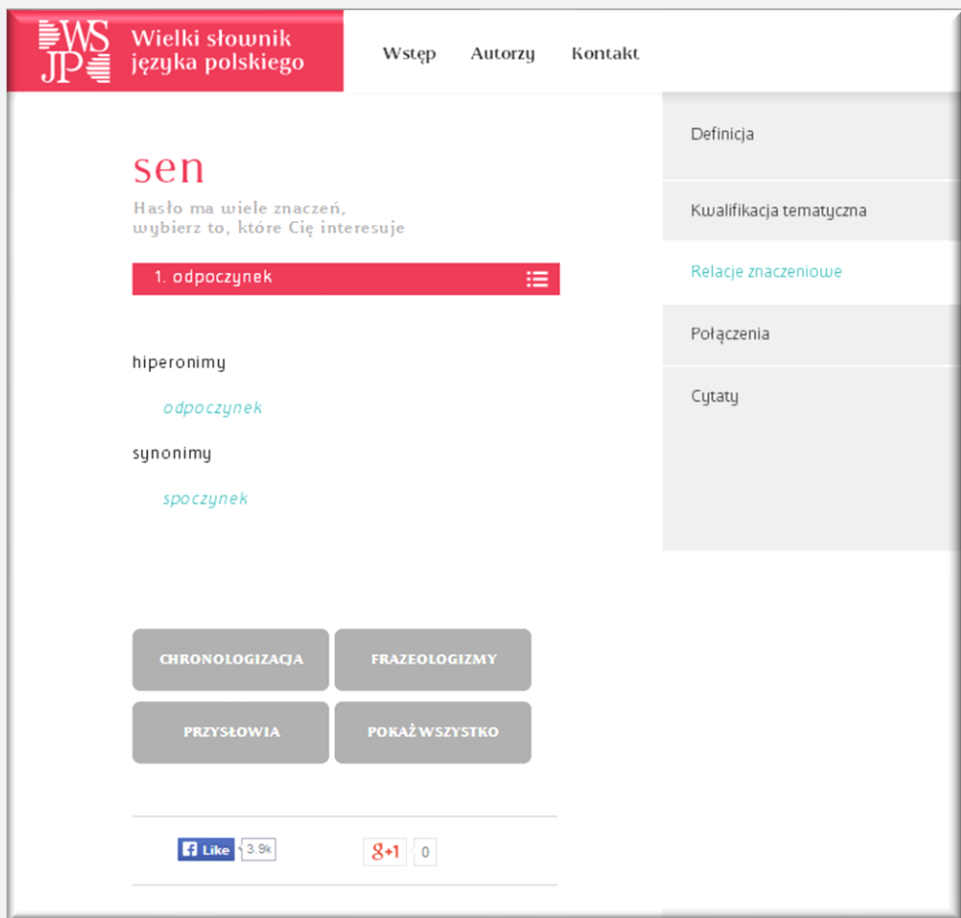
The screenshot shows the 'sen' entry in the 'Wielki słownik języka polskiego'. The page header includes the logo 'WS JP' and navigation links 'Wstęp', 'Autorzy', and 'Kontakt'. The word 'sen' is highlighted in red, with a sub-header 'Hasło ma wiele znaczeń, wybierz to, które Cię interesuje'. A red bar indicates the selected meaning: '1. odpoczynek'. Below this is a hierarchical diagram showing the thematic classification of 'sen' into 'CZŁOWIEK JAKO ISTOTA FIZYCZNA', 'CZŁOWIEK I PRZYRODA', and 'Świat zwierząt'. A sidebar on the right lists 'Definicja', 'Kwalifikacja tematyczna', 'Relacje znaczeniowe', 'Połączenia', and 'Cytaty'. At the bottom, there are four buttons: 'CHRONOLOGIZACJA', 'FRAZEOLGIZMY', 'PRZYSŁOWIA', and 'POKAŻ WSZYSTKO'.

First meaning of sen 'sleep' – thematic classification

(you can search the dictionary units by thematic class, using the advanced search engine)

Bookmark view

WSJP Wielki słownik języka polskiego Wstęp Autorzy Kontakt

sen

Hasło ma wiele znaczeń, wybierz to, które Cię interesuje

1. odpoczynek

hiperonimy

[odpoczynek](#)

synonimy

[spoczynek](#)

CHRONOLOGIZACJA FRAZEOLGIZMY

PRZYSŁOWIA POKAŻ WSZYSTKO

Like 3.9k +1 0

First meaning of sen 'sleep' – semantic relations

- *hypernym(s)*
- *synonym(s)*

You can open the related entries by one click

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

Wielki słownik
języka polskiego

PAN JP Instytut Polskiej
Języka Akademii
Polskiego Nauk

Bookmark view

The screenshot shows the website 'Wielki słownik języka polskiego' (Great Polish Language Dictionary). The page is for the word 'sen'. The header includes the logo 'WS JP' and navigation links 'Wstęp', 'Autorzy', and 'Kontakt'. The main content area features the word 'sen' in red, followed by a subtitle 'Hasło ma wiele znaczeń, wybierz to, które Cię interesuje'. A red bar highlights the first meaning: '1. odpoczynek'. Below this, there are several bullet points describing the word: '→ długi, dwugodzinny, kilkugodzinny, krótki; czujny, płytki; dobry, zdrowy; niespokojny, spokojny; popołudniowy, poranny, wieczorny **sen**', '→ lekarstwo, środek, tabletkę na **sen**', '→ potrzebować **snu**', '→ kłaść się, szykować się, układać się; kołysać (kogoś), opowiadać (komuś), śpiewać (komuś) do **snu**; obudzić się, ocknąć się; wybudzić (kogoś) ze **snu**', and '→ walczyć ze **snem**'. At the bottom, there are four buttons: 'CHRONOLOGIZACJA', 'FRAZEOLGIZMY', 'PRZYSŁOWIA', and 'POKAŻ WSZYSTKO'. Social media sharing options for Facebook (3.9k likes) and Google+ (0) are visible at the bottom.

First meaning of sen 'sleep' – collocations

Bookmark view

WS JP Wielki słownik języka polskiego

Wstęp Autorzy Kontakt

sen

Hasło ma wiele znaczeń, wybierz to, które Cię interesuje

1. odpoczynek

*Teraz, to może się nawet zdrzemnąć pomiędzy pełnymi godzinami, ale jest to bardzo nerwowy **sen**.*

źródło: NKJP: Najwyższe stanowisko, Dziennik Polski, 1998-06-19

*Zaburzenie rytmu dobowego wpływa nie tylko na **sen**, ale także na zdolność skupiania uwagi i na apetyt.*

źródło: NKJP: Marilyn Chase: Sposób na senność po locie przez Atlantyk, Dodatek do Gazety Wyborczej, 1995-03-13

*Ja się bardzo źle czuję, biorę proszek na **sen** i kładę się do łóżka.*

źródło: NKJP: Jerzy Stawiński: Piszczyk, 1997

*Anka mimo długiego **snu** nie czuła się wypoczęta, oczy ją paliły, jądra aby-aby, piła tylko chciwie zimne mleko.*

źródło:

CHRONOLOGIZACJA FRAZEOLOGIZMY

PRZYSŁOWIA POKAŻ WSZYSTKO

First meaning of sen 'sleep' – quotations

Bookmark view

 Wielki słownik
języka polskiego

Wstęp Autorzy Kontakt

sen

część mowy: *rzeczownik*
rodzaj gramatyczny: *m3*

liczba pojedyncza *liczba mnoga*

M.	sen	M.	sny
D.	snu	D.	snów
C.	snowi	C.	snom
B.	sen	B.	sny
N.	snem	N.	snami
Ms.	śnie	Ms.	snach
W.	śnie	W.	sny

*First meaning of sen 'sleep' –
inflectional information:*

- *part of speech*
- *gender*
- *set of forms*

According to Saloni et al. 2007-2021

Bookmark view

Wielki słownik
języka polskiego

[Wstęp](#) [Autorzy](#) [Kontakt](#)

sen

Hasło ma wiele znaczeń,
wybierz to, które Cię interesuje

1. odpoczynek

psł. *sѣnъ [*<* *sѣrпъ *<* *sŭpno-] 'spanie, sen'
Wyraz słowiański oparty jest na temacie *pie.*
przypadków zależnych *sŭpn-

[Lubię to!](#) 1 [G+](#)

Data ostatniej modyfikacji: 18.07.2011

Etymology

Definicja

Kwalifikacja tematyczna

Relacje znaczeniowe

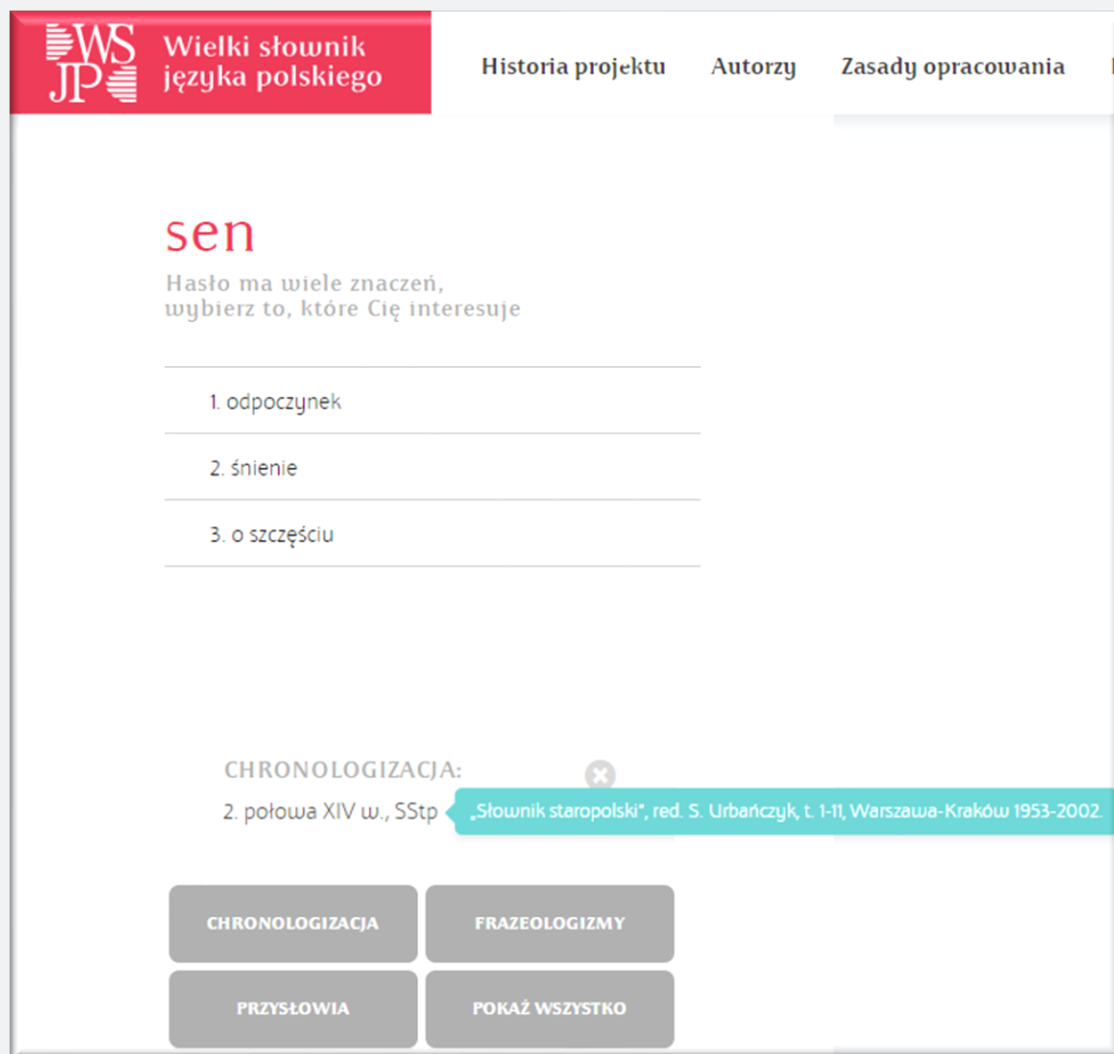
Połączenia

Cytaty

Odmiana

Pochodzenie

Bookmark view

The screenshot shows the website interface for the 'Wielki słownik języka polskiego'. The header includes the logo 'WS JP' and navigation links: 'Historia projektu', 'Autorzy', and 'Zasady opracowania'. The main content area displays the word 'sen' in red, followed by the text 'Hasło ma wiele znaczeń, wybierz to, które Cię interesuje'. Below this are three numbered entries: '1. odpoczynek', '2. śnienie', and '3. o szczęściu'. At the bottom, there is a 'CHRONOLOGIZACJA:' section with a close button (x) and a highlighted entry: '2. połowa XIV w., SStp „Słownik staropolski”, red. S. Urbańczyk, t. 1-11, Warszawa-Kraków 1953-2002.'. A grid of buttons is located at the bottom, including 'CHRONOLOGIZACJA', 'FRAZEOLIZMY', 'PRZYSŁOWIA', and 'POKAŻ WSZYSTKO'.

Chronology – date of the first appearance of the word in Polish texts

Here: second half of the 14th century (according to PAS [Old Polish Dictionary](#))

sen

Hasło ma wiele znaczeń,
wybierz to, które Cię interesuje

1. odpoczynek >

2. śnienie >

3. o szczęściu >

FRAZEOLOGIZMY:

amerykański **sen**
 coś spędza **sen** z powiek komuś
 coś spędza **sen** z oczu komuś
 coś spędza **sen** z powiek komuś
 coś spędza **sen** z oczu komuś
 coś spędziło **sen** z powiek komuś
 coś odebrało **sen** komuś
 coś znika jak **sen**
 coś znika jak **sen** złoty
 coś znika jak zły **sen**
 coś znika jak **sen** jaki złoty
 coś zniknęło jak **sen**
 coś zniknęło jak zły **sen**
 coś zniknęło jak **sen** złoty
 coś zniknęło jak **sen** jaki złoty
 fabryka **snów**
 ktoś roi **sny** o czymś
 ktoś spoczął **snem** wiecznym
 ktoś spoczywa **snem** wiecznym
 ktoś śpi **snem** sprawiedliwego
 ktoś śpi **snem** wiecznym
 ktoś śpi **snem** nieprzespanym
 ktoś zasnął na wieki
 ktoś zasnął **snem** wiecznym

Phraseology:

*list of multi-verb units
containing the word sen*

*(they are described in
separate entries, you can
go to them by one click)*

Compact view

sen DRUKUJ

Chronologizacja

2. połowa XIV w., SStp

Pochodzenie

psł. *sъnъ [< *sъpъnъ < *süpnō-] 'spanie, sen'
Wyraz słowiański oparty jest na temacie *pie* przypadków zależnych *süpn-

1. odpoczynek

Definicja

naturalny stan odpoczynku, trwający zwykle kilka godzin każdej nocy, w którym świadomość jest czasowo wyłączona, funkcje organizmu zwolnione, a oczy zamknięte

Kwalifikacja tematyczna:

CZŁOWIEK JAKO ISTOTA FIZYCZNA
↓
Budowa i funkcjonowanie ciała ludzkiego
↓
czynności i stany fizjologiczne
CZŁOWIEK I PRZYRODA
↓
Świat zwierząt
↓
budowa i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych

Relacje znaczeniowe:

synonimy: *spoczynek*
hiperonimy: *odpoczynek*

Połączenia

→ długi, dwugodzinny, kilkugodzinny, krótki; czujny, płytki; dobry, zdrowy; niespokojny, spokojny;
popołudniowy, poranny, wieczorny **sen**
→ lekarstwo, środek, tabletki na **sen**

Whole information on one page in linear way.

You can:

- scroll down the page to see all subentries*
- print the entry (if you find it really necessary...)*

Further information:

- In English:
 - Źmigrodzki P., 2018: [Methodological issues of the compilation of the Polish Academy of Sciences Great Dictionary of Polish](#), in: *Proceedings of the XVIII EURALEX International Congress: Lexicography in Global Contexts*, edited by: Jaka Čibej, Vojko Gorjanc, Iztok Kosem and Simon Krek, Ljubljana University Press, Faculty of Arts, Ljubljana 2018, pp. 209-219.
 - Dębowski P., Ostrowski B., Waniakowa J., 2017: [Etymology in the Polish Academy of Sciences Great Dictionary of Polish](#), „Lexikos”, vol. 27 (2017), pp. 597–608, doi: dx.doi.org/10.5788/27-1-1417.
- In Polish:
 - [Wielki słownik języka polskiego PAN. Geneza, koncepcja, zasady opracowania](#), red. P. Źmigrodzki, M. Bańko, B. Batko-Tokarz, J. Bobrowski, A. Czelakowska, M. Grochowski, R. Przybylska, J. Waniakowa, K. Węgrzynek, Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków 2018.

References:

Bańkowski A. 2000: *Etymologiczny słownik języka polskiego, vol. 1–2*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Batko-Tokarz B. 2019: *Tematyczny podział słownictwa współczesnego języka polskiego – teoria, praktyka, leksykografia*, Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Boryś W. 2005: *Słownik etymologiczny języka polskiego*, Wydawnictwo Literackie, Kraków.

Grochowski et al. 2014: *Słownik gniazdowy partykuł polskich* Polska Akademia Umiejętności, Kraków.

Grzegorzczak R. et al., ed. 1984: *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

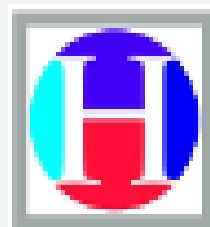
Markowski A., ed. 2003: *Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN*, Warszawa.

Saloni Z. et al. 2007–2021: *Słownik gramatyczny języka polskiego*, online: <http://sgjp.pl>

Wajszczuk J. 2005: *O metatekście*, Warszawa.

Acknowledgements

This work is financed under the program of the Ministry of Science and Higher Education entitled "National Program for the Development of the Humanities" in the years 2018–2021, Project No.: 11H 18 0280 86, financing amount PLN 1,699,980

**NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI**

**NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI**

**Wielki słownik
języka polskiego**

PAN

**Institut Polskiej
Języka Akademii
Polskiego Nauk**